

Výměnná stáž ENTOG Ljubljana, Slovinsko

Michal Pětroš, FNsP Ostrava

XIV European Meeting and Exchange Programme of Trainees in Obstetrics and Gynaecology

Ljubljana, Slovenia

22 to 27 November, 2004

Letos se výměnná stáž a konference organizace ENTOG, tentokrát již po čtrnácté, pořádala ve Slovinsku. Program pro účastníky měl již tradiční schéma. Čtyřdenní stáž v nemocnici následovala dvoudenní konference. Hlavní téma konference byla právní problematika postgraduálního tréninku v gynekologii a porodnictví. Nutno zdůraznit hned na začátku dokonalé zvládnutí celého týdne členy místní organizace SATOG (Slovenian Association of Trainees in Obstetrics and Gynaecology).

Výměnné stáže se zúčastnilo asi 25 gynekologů z 15 evropských států, v počtu maximálně dvou z každé země. V Ljubljani nás bylo třináct, druhá polovina v různých městech po celém Slovinsku: Maribor, Novo Mesto, Kranj, Breznice, Jesenice, Izola, Celje, Postojna. Na závěrečnou konferenci v pátek a sobotu se ovšem dostavilo mnoho dalších lékařů z řady evropských zemí. Byli to hlavně ti, kteří se aktivně zapojují do činnosti svých národních organizací, dále pak členové výboru EBCOG a UEMS Gyn/por sekce. Celkový počet účastníků se blížil ke stovce. Za Českou republiku v rámci EBCOG pak byli přítomní doc.MUDr.J.Feyereisl,CSc. a MUDr.V.Dvořák, v rámci ENTOG a ENTOG CZ pak MUDr.M.Huser a MUDr.K.Švabík.

Slovinsko je nádherná země. Má hory, 47 km pobřeží, 2 miliony obyvatel a celkem 14 porodnic. Jsou zde dvě perinatologické centra: Ljubljana a Maribor. Tyto dvě největší města jsou od sebe vzdálena asi dvě hodiny jízdy autem. V Ljubljani samotné, kde žije 270 000 obyvatel, je porodnice pouze jedna. Tam jsem společně s dvanácti dalšími kolegy strávil svou stáž. Gynekologicko-porodnická klinika v Ljubljani se dělí na tři části: porodnici, gynekologii a oddělení reprodukční medicíny. Každý den nám začínal 15 minutovým sdělením, ve kterém byla představena jedna z nich.

Obr.1: V Ljubljani nás bylo třináct. Ioannis (Řecko); Ruta (Litva); Peter (Maďarsko); Nino (Rusko); Leva (Lotyšsko); Sharif (UK); Mona (Francie); já; Anabel (Španělsko); Zoltan (Maďarsko); Kathrin (Dánsko); Zeki (Turecko); Gunn (Norsko).

Porodnice

Na porodnici jsem nejvíce času strávil na porodním sále, který má 11 porodních postelí. Ročně odvedou 5000 porodů. Zarazilo mě snad jen to, že kardiokografy nemají vybaveny všechny porodní pokoje a také to, že kontinuálně jsou monitorovány všechny fyziologické porody (v případech, že je ještě volný nějaký CTG přístroj). V epidurální analgezií mají vedeno pouze 1,5% všech porodů, což je ovšem jen organizační problém dohody s anesteziology. Běžným místním postupem analgezie při porodu je při brance 5 cm pethidin a dále pak při brance 7-8 cm oxid dusný. Množství císařských řezů se v Ljubljani pohybuje stabilně kolem 18%, já jsem měl možnost vidět pouze jeden plánovaný císařský řez, provedený technikou dle Misgav-Ladach. Přítomnost otců u porodu je 75%. Perinatální mortalita kolem 8 promile se již několik let drží na stabilní hladině. Při operačním ukončení porodu na konci druhé doby porodní, v naprosté většině případů, upřednostňují VEX. Rooming-in dodržují striktně od první minuty. Po spontánním porodu jsou rodičky propouštěny 3.den, po císařském řezu 5.-6. den. Pokoje na šestinedělí jsou dvou maximálně třílůžkové. Porodnická JIP má 6 lůžek a oddělení patologických těhotenství 26 lůžek. Kromě toho zde mají oddělení pro riziková těhotenství, kde monitoring těhotných probíhal jen přes den. Ráno žena přijde, celý den se provádějí nezbytná vyšetření a odpoledne odchází domů.

Gynekologie

Na gynekologii, která je rozdělena na pět samostatných oddělení, pracuje 12 lékařů, 50 zdravotních sester a ročně je provedeno 4500 operací. Já osobně jsem na operačních sálech viděl dvě zajímavé laparoskopické operace – myomektomii a supravaginální amputaci dělohy. Obě dvě kontroverzních indikací, nicméně technicky excelentně zvládnuté. Navštívil jsem i onkogynekologické oddělení a gynekologickou ambulanci. Sympatická mi byla hlavně rychlost a jednoduchost vedení dokumentace: žádný počítač, žádný psací stroj, jen tužkou vyplňované formuláře anebo používají diktafon. V počítači vedená dokumentace byla rovněž k dispozici, ale lékaři ji využívali jen k prohlížení záznamů z vyšetření a laboratorních výsledků.

Systém specializační přípravy

Ve Slovinsku každý absolvent lékařské fakulty začíná dvouletým “kolečkem“: chirurgií, interní medicínou, urgentní medicínou a 6 měsíců v oboru vlastní volby. Teprve potom nastupují ke specializační přípravě, pro gynekologii a porodnictví to je 5 let. Tuto přípravu vždy absolvují v jedné ze dvou regionálních nemocnic. Pak odcházejí do regionu, pro který byli při zahájení této přípravy zapsáni. Zajímavé je, že do specializace gynekologie a porodnictví posledních několik let nenastoupil žádný muž.

Ubytování v Ljubljani

Ubytování bylo zajištěno v hostelu Celica, za kterým vedla Masarykova ulice. Hostel je patrně zmíněn v průvodci Lonely Planet, protože zde bydleli mladí lidé z celého světa. Možná je také přitahovala mimořádnost tohoto místa, hostel byl totiž situován v budově bývalého vězení pro politické vězně s pokoji v původních celách, kde na dveřích každé z nich byla jména významných vězňů. V průběhu týdne se však někteří kolegové z naší skupiny stěhovali do lepších hotelů ve městě.

Společenské akce

Společenský program byl bohatý a umožnil nám se navzájem lépe poznat. Počínaje “welcome“ party, přes výlet na jezero Bled, prohlídkou města s průvodcem a gala večerí v Grand Hotelu konče – vše ve sponzorské režii slovinských hostitelů.

Závěr

Systém péče o pacienty i lékařské postupy jsou ve Slovinsku velmi podobné a nám blízké. Není zde nic exotického, nic nepochopitelného, nad ničím se nežasne, a poněvadž vycházíme se Slovinci ze stejného kulturního prostředí, nám samotným vše připadá normální a srozumitelné.. A snad právě proto byla tato stáž přínosná. Některé věci jsou prováděny úplně stejně jako u nás, u jiných vás právě nějaká ta maličkost bije do očí, v jiných případech je prostě dobré vědět, že stejnou věc lze dělat i úplně jinak.

Obr.2: Tento obraz vítá klientky ve foyer Gynekologicko-porodnické kliniky v Ljubljani